

Sandsynlighed kræves — man gøre ved de kongevalgte, hvad man vil, det skal jeg ikke indlade mig paa, selv om man opløser dem og vælger i deres Sted 12 udprægede Tilhængere af den Regering, der vil fremme Grundlovsændringen — Samstemning og det Samstemning fra Grunden af mellem omtrent alle de Grupper, som i Fællesskab bære og ville bære Venstrenavnet. Vi have jo den overordentlige Vanskelighed ved enhver Grundlovrevision her i Landet, at for at komme bort fra den privilegerede Valgret skulle vi appellere til et Vælgerkorps, der i en væsentlig Grad er præget af den privilegerede Valgret. Dertil kræves en meget stærk Samstemning indenfor den Del af Landstingets Vælgerkorps, som vil have en saadan Forfatningsforandring fremmet. Der kræves en Samstemning, en fælles Takt i Fodslaget fra den ene Ende af Venstre til den anden. Og saa kræves der ogsaa en Ting til; det er et Folketing, sammensat paa retfærdigere Vis, end det nuværende er, og sammensat paa et bredere Grundlag, end det nuværende er.

Denne sidste Betragtning fører naturligt over i det, som er blevet bebrejdet det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) saa haardt: at han ønsker at begrænse Grundlovsændringen til en retfærdigere og mere demokratisk Sammensætning af Folketinget. Jeg har ikke været i Stand til at se, med hvilken Berettigelse man har rejst sig med saa stor Iver, som det er sket, fra disse Sider mod den Antydning, der i saa Henseende er fremkommet fra det ærede Medlem fra Ringkøbing. For det første har denne Antydning det for sig, at her er i alt Fald Mulighed for at faa uden en Grundlovskamp af den allersomskarpeste Karakter et saadant Forslag gennemført. Jeg har i alt Fald ikke indenfor Højre i dette Ting hørt saa afgørende Invendinger anførte mod en saadan Grundlovsændring, at jeg har Ret til at formode, at den oppe i Landstinget vil støde paa afgjort Modstand. Det har været mig meget lærerigt at høre de Udtalelser, som her ere fremkomne i denne Retning, og at se Udtalelser herom i Højrepressen. De forekomme mig at vise, at det kunde være et Forsøg værd, om man ikke uden nogen Grundlovskamp i egentligste Forstand mulig kunde naa saa vidt. Kan man det ikke, ja, saa er jeg enig i, at saa vil Spørgsmaalet med Naturnødvendighed udvide sig, før det ellers vilde være sket,

saa vil man ikke kunne tage Forfatningsforandringen i to Tempo, saadan som jeg tror, det i og for sig vilde være mest praktisk og forstandigt. Men saa kommer det i eet Tempi, og saa kommer det igennem Kamp. Men denne Kamp — maa jeg gentage det — kan ikke føres med tilstrækkelig Virkning af et Ministerium, der staar saa svagt, som dette Ministerium gør i Øjeblikket. Det er ikke de ærede Ministres Personer, det drejer sig om, aldeles ikke. Det er tænkeligt, at de i Tidens Løb kunne arbejde sig frem til en større Styrke og til et andet Forhold til de øvrige Venstregrupper end det, som nu bestaar. Men det kan fornuftigvis ikke benægtes, at for Øjeblikket er der ikke en saadan Sammenslutning under den nuværende Regerings Ledelse, som der nødvendigvis maa til for at føre en saa vanskelig Kamp igennem med nogen Udsigt til Held.

Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger om Spørgsmaalet Valgkredsordningen. Jeg har allerede under første Behandling af Finansloven været inde derpaa og forklaret, hvorledes det egentlig gik til sidste Efteraar. Den daværende Regering havde Alternativet: enten en midlertidig Valgkredsordning omtrent af samme Art som den, der nu er foreslaaet, eller Grundlovsændringens Vej. Men til Valgkredsordningens Vej var der knyttet den bestemte Betingelse, at Regeringen vilde ikke føre den igennem, undtagen der kunde opnaas Enighed derom, ikke blandt alle Medlemmerne af de to Ting, men blandt alle politiske Partier i de to Ting. Om Grundlovsændringens Vej mente Regeringen, at der ikke behøvede at være en saadan forudgaaende Enighed. Hvorfor gjorde Regeringen denne Forskel? Ja, det er der, ærede Medlemmer — forekommer det mig — have vist en mærkelig Mangel paa Forstaaelse af, at det var ikke noget vilkaarligt, Regeringen her gjorde. Den gjorde det, fordi den erkendte, at den midlertidige Ordning var vel ikke noget grundlovsstridigt — det kan jeg i alt Fald paa ingen Maade indrømme, jeg, som en Gang har været med til at gennemføre en saadan midlertidig Valgkredsordning —, men den var ikke i bogstavelig Overensstemmelse med Grundloven, den var paa en vis Maade ved Siden af Grundloven, om end ikke stridende mod Grundlovens Aand. Men noget saadant kan man ikke trumfe igennem mod et Mindretal. Hvis ikke alle Partigrupper ere enige om at se bort fra den formelle Uoverensstemmelse med Grundloven, bør man ikke